

Chisalita (AEI): Exista riscul foarte mare ca piata liberalizata sa se transforme într-o piata a furnizorilor destepti

Exista riscul foarte mare ca piata liberalizata sa se transforme într-o piata a furnizorilor destepti, care sa beneficieze indirect de pe urma liberalizarii pietei, sa profite de lipsa informatiilor la nivelul consumatorilor, beneficiind de efectele financiare pe care o astfel de piata le-ar produce, sustine presedintele Asociatiei Energia Inteligenta (AEI), Dumitru Chisalita.

"Piața reliberalizată a gazelor naturale și energiei electrice fără încredere, consumatori informați, încurajați să intervina, susținuți să negocieze, capabili să analizeze diverse oferte, determinați să acționeze responsabil, prudent și fără a se lăsa constrânsi, nu va fi decât o altă dezamăgire pentru poporul român", a afirmat Dumitru Chisalita, citat într-un comunicat al AEI.

Potrivit acestuia, tendința naturală a firmelor este de a impune un monopol pentru a-și securiza profitul.

"Culegerea de informații despre piață, client, concurența etc. înseamnă cheltuiala de timp și bani pentru vânzător, întâlnirea vânzătorului cu cumpărătorul presupune personal, timp, centre de informare, bani și cel mai "periculos lucru pentru un vânzător" infidelitate. Nici o societate comercială nu dorește aceste riscuri, dar majoritatea își doresc monopolul. Reglementările generale și specifice interzic înființarea acestor monopoluri (excepție făcând cele naturale), dar tendința există permanent în piață. Liberalizarea pietei de gaze presupune eliminarea poziției monopoliste a firmelor care acționează în acest domeniu, eliminându-se posibilitatea de a influența prețul gazelor pe piață prin intermediul unor reguli impuse în piață, dar necesită și informarea adecvată la nivelul consumatorului. Atât timp cât consumatorii nu vor dobândi cunoștințe minime specifice care să permită o apreciere corespunzătoare față de gazul achiziționat, ei vor rămâne "captivi" și în piața liberalizată.", a adăugat Dumitru Chisalita.

Comisia Europeană a decis, în 3 octombrie 2024, să inițieze o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor prin trimiterea unei scrisori de punere în întârziere României pentru limitarea libertății participanților la piața de a-și stabili prețurile angro ale energiei electrice și gazelor, precum și a exporturilor de gaze.

Potrivit reprezentanților AEI, chiar dacă anunțul este clar, majoritatea mesajelor transmise de reprezentanții instituțiilor au fost cât se poate de confuze și extrem de populiste, crescând neîncrederea și îndepărtând posibilitatea apariției unei piețe libere de gaze și energie electrică în România.

"Mesajele ca UE nu ne obliga la nimic sau ca ne obliga să eliminăm plafonarea prețurilor la gaze și energie electrică, sunt la fel de false. Cerința Comisiei se referă exclusiv la piața angro, fără a exista o cerere concretă privind modul de plafonare a prețului la consumatorul final. Poate să existe o piață angro liberă (asa cum cere Comisia) și un preț plafonat la consumatorul final cu actuala legislație din România. Ca o astfel de schemă nu este în favoarea românului sărac este o altă temă.", se mai precizează în comunicat.

Astfel, neinformarea și dezinformarea consumatorului, îl face pe acesta să nu fie proactiv, subliniază sursa citată.

"Prima condiție care permite unei firme să exercite un anumit control asupra prețului este situația în care consumatorii nu sunt informați sau informarea este imperfectă despre bunul pe care firma îl oferă. Pentru cumpărători, a încerca să obțină informații de piață implică pricepere, o cheltuială de timp, efort etc", se mai menționează în comunicat.

Reprezentanții AEI susțin că existența imperfecțiunii informației printre cumpărători le da posibilitatea

vânzătorilor să introducă și să mențină prețuri diferite pentru oferte similare de gaze.

"Consider că imperfecțiunea informațională joacă un rol mai important în situațiile în care cererea față de bunul respectiv este inelastică în raport cu prețul. Cu cât inelasticitatea este mai mare cu atât cumpărătorul este mai puțin dispus să cheltuiască pentru a obține cel mai bun preț. Un efort mai mic din partea cumpărătorilor va avea ca efect scăderea presiunii exercitate asupra vânzătorilor de a oferi prețuri mici. Neinformarea și dezinformarea consumatorului au stat la baza apariției așa numitelor "Baieti Destepti în energie". Întrucât imperfecțiunea informației este răspândită, este sigur că cumpărătorii vor face greșeli. Una dintre acestea este achiziționarea gazelor bazându-se pe ideea de continuitate și tradiție.", a punctat Chisalita.